

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Інститут інноваційних технологій і змісту освіти
Інститут проблем виховання НАПН України

Навчальна програма гуртка «Зірниця»

3 роки навчання

Київ, 2012

*Схвалено комісією із захисту Вітчизни
науково-методичної Ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України
(Лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти
від 06.03.2012 № 14.1/12-Г-70)*

Автор Коломоєць Г.А.

Рецензенти:

Івашковський В. В. – завідувач лабораторії фізичного розвитку Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, кандидат педагогічних наук, доктор філософії.

Ребрина А. А. – старший викладач кафедри здоров'я людини та фізичного виховання Хмельницького національного університету, кандидат педагогічних наук.

Припуга І.П. – методист Координаційного центру фізичної культури та спорту Головного управління освіти і науки Київської міської державної адміністрації.

Навчальна програма гуртка побудована на основі інтеграції знань, вмінь і навичок, необхідних майбутньому захиснику Вітчизни. Програма спрямована на популяризацію здорового способу життя та зміцнення здоров'я дітей.

Програма розрахована на три роки навчання.

Навчальна програма гуртка «Зірниця» адресується керівникам гуртків загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів, клубів, дитячих творчих об'єднань.

ПЕРЕДМОВА

Національною доктриною розвитку освіти України, законами України «Про освіту» та «Про позашкільну освіту», Концепцією позашкільної освіти і виховання визначено, що метою навчально-виховної діяльності навчальних закладів всіх рівнів є: виховання і розвиток творчого потенціалу та соціальної активності особистості, формування системи гуманістичних цінностей, де цінність людини, громадянина визначається як провідна. Ця проблема стосується всіх ланок освіти – від дошкільної до вищої та освіти дорослих.

Так, Воєнна доктрина України, Закони України «Про Збройні Сили України», «Про військовий обов'язок і військову службу», постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження національної програми патріотичного виховання населення, формування здорового способу життя, розвитку духовності та зміцнення моральних засад суспільства», «Деякі питання військово-патріотичного виховання учнів загальноосвітніх навчальних закладів», розпорядження № 173/2001- рп «Про заходи щодо подальшого вдосконалення системи патріотичного виховання молоді», Указ Президента України «Про Концепцію допризовної підготовки і військово-патріотичного виховання молоді», наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та Міністерства оборони України від 16.12.2011 № 1443/779 «Про затвердження Положення про Всеукраїнську військово-патріотичну спортивну гру «Зірниця», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 грудня 2011 р. за № 1567/20305, сформулювали завдання з формування у молоді високої патріотичної свідомості, національної гідності, розумових і фізичних якостей, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку та розвитку почуття особистої відповідальності щодо захисту Вітчизни.

Виховання підрастаючого покоління фізично здоровим, міцним, загартованим та формування почуття патріотизму, свідомого ставлення до питань особистої та громадської безпеки, засвоєння теоретичних знань та розвиток практичних навичок поведінки в екстремальних ситуаціях - головне завдання Всеукраїнської військово-патріотичної спортивної гри «Зірниця».

Пояснювальна записка

З метою підготовки учнів (вихованців) до участі у Всеукраїнській військово-патріотичній спортивній грі «Зірниця» розроблено навчальну програму гуртка «Зірниця».

Метою навчальної програми є: формування в учнів (вихованців) почуття патріотизму; мотивація до збереження свого здоров'я та фізичного розвитку; свідоме ставлення до особистої та громадської безпеки; розвиток рухових здібностей та морально-вольових якостей.

Вивчення матеріалу програми передбачається учнями 5-9 класів. На її засвоєння відводиться 72 або 105 годин.

Зміст програми структурований за розділами, що представлені в програмі:

1. Основи захисту Вітчизни;
2. Загальновійськова підготовка;
3. Вогнева підготовка;
4. Долікарська допомога;
5. Топографічна підготовка;
6. Прикладна фізична підготовка;
7. Тактична підготовка;
8. Основи цивільного захисту.

Розподіл годин у програм гуртка є орієнтовним, керівник гуртка може змінювати їх, плануючи свою роботи, враховуючи регіональні аспекти.

Перевірка та оцінювання знань, умінь та навичок учнів (вихованців) здійснюється під час виконання практичних завдань, а також у формі вікторин та змагань.

Перший рік навчання

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва розділу	Кількість годин					
		72 год.			105 год.		
		Всього	теоре- тичних	прак- тичних	Всього	теоре- тичних	прак- тичних
1.	Вступне заняття	1	1	-	1	1	-
2.	Основи захисту Вітчизни	5	3	2	7	3	4
3.	Загальновійськова підготовка	12	3	9	16	4	12
4.	Вогнева підготовка	9	2	7	15	4	11
5.	Долікарська допомога	11	5	6	16	5	11
6.	Топографічна підготовка	14	2	12	18	3	15
7.	Прикладна фізична підготовка	9	1	8	14	1	13
8.	Тактична підготовка	3	-	3	6	-	6
9.	Основи цивільного захисту	8	2	6	12	3	9
РАЗОМ		72	19	53	105	24	81

Зміст навчального матеріалу

1. Вступне заняття

Ознайомлення з порядком і планом роботи гуртка. Загальні правила безпеки. Правила поведінки в кабінеті, закладі. Правила дорожнього руху.

2. Основи захисту Вітчизни

Конституція України та закони України про призначення Збройних Сил та інших військових формувань України.

Основні етапи розвитку українського війська. Призначення, організаційна структура, озброєння і тактика ведення бойових дій слов'янського війська та війська княжої доби.

Українське військо періоду козаччини. Організація, озброєння та тактичні прийоми козацького війська.

Практичне заняття.

Героїчні сторінки минулого рідного краю.

3. Загальновійськова підготовка

Поняття про військові статuti. Військові звання і знаки розрізнення.

Суть та значення військової дисципліни.

Строї та їх елементи. Попередня та виконавча команди.

Стройове положення. Виконання команд «Ставай», «Рівняйсь», «Струнко», «Вільно».

Практичне заняття.

Виконання команд «Ставай», «Рівняйсь», «Струнко», «Вільно».

Виконання стройових прийомів.

Виконання стройової пісні.

4. Вогнева підготовка

Загальна будова пневматичної гвинтівки, її характеристика та принцип дії. Заходи безпеки під час стрільби.

Основи стрільби з пневматичної гвинтівки. Помилки при стрільбі з гвинтівки та їх усунення. Вибір точки прицілювання.

Практичне заняття.

Основи стрільби з пневматичної гвинтівки. Помилки при стрільбі з гвинтівки та їх усунення. Вибір точки прицілювання.

Виконання стрільби з пневматичної гвинтівки. Відпрацювання елементів прицілювання.

5. Долікарська допомога

Загальне уявлення про анатомію людини.

Поняття про рану. Види ран та кровотеч. Накладання пов'язок. Накладання кровоспинного джгута.

Правила транспортування потерпілих при різноманітних ушкодженнях та пораненнях.

Перша допомога при тепловому і сонячному ударах, ураженні електричним струмом.

Перша допомога при отруєннях.

Практичне заняття.

Накладання пов'язок. Накладання кровоспинного джгута.

Правила транспортування потерпілих при різноманітних ушкодженнях та пораненнях.

6. Топографічна підготовка

Суть орієнтування на місцевості. Визначення сторін горизонту за компасом, небесними світилами та місцевими предметами. Повідомлення про своє місцезнаходження.

Магнітний азимут і його визначення. Визначення азимуту на місцевий предмет і напрямку руху за магнітним азимутом.

Практичне заняття.

Визначення сторін горизонту за компасом, небесними світилами та місцевими предметами. Повідомлення про своє місцезнаходження.

Визначення азимуту на місцевий предмет і напрямку руху за магнітним азимутом.

Черговість руху за азимутом.

Учать в туристичних походах по місцям бойової і трудової слави українського народу.

7. Прикладна фізична підготовка

Методичні основи самостійних занять фізичними вправами.

Практичне заняття.

Визначення вихідного рівня фізичної підготовленості.

Метання гранати на влучність.

Розвиток фізичних якостей:

- швидкісний біг - 30 м;
- човниковий біг - 4 x 9 м;
- підтягування;
- згинання та розгинання рук в упорі лежачи.

8. Тактична підготовка

Практичне заняття.

Способи пересування на полі бою під час дій у пішому порядку.

Тренування у пересуванні на полі бою під час дій у пішому порядку.

9. Основи цивільного захисту

Надзвичайні ситуації мирного і воєнного часу.

Сигнали і порядок оповіщення про загрозу виникнення надзвичайних ситуацій. Дії за попереджувальним сигналом.

Практичне заняття.

Дії за попереджувальним сигналом.

Засоби індивідуального захисту органів дихання. Правила виготовлення найпростіших засобів захисту.

Тренування у використанні засобів індивідуального захисту органів дихання.

Виконання практичних дій з використанням засобів індивідуального захисту органів дихання.

Другий рік навчання

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва розділу	Кількість годин					
		72 год.			105 год.		
		Всього	теоре- тичних	прак- тичних	Всього	теоре- тичних	прак- тичних
1.	Основи захисту Вітчизни	4	2	2	6	2	4
2.	Загальновійськова підготовка	20	1	19	24	1	23
3.	Вогнева підготовка	8	-	8	14	-	14
4.	Долікарська допомога	13	2	11	18	3	15
5.	Топографічна підготовка	11	2	9	15	3	12
6.	Прикладна фізична підготовка	11	-	11	17	-	17
7.	Тактична підготовка	2	-	2	5	-	5
8.	Основи цивільного захисту	3	-	3	6	-	6
РАЗОМ		72	7	65	105	9	96

Зміст навчального матеріалу

1. Основи захисту Вітчизни

Діяльність українських військових формувань під час першої світової війни та національно-визвольної боротьби українського народу.

Боротьба українського народу проти фашизму та національно-визвольна боротьба на Україні під час другої світової війни.

Практичне заняття.

Героїчні сторінки минулого рідного краю.

2. Загальновійськова підготовка

Начальники та підлеглі, старші та молодші, їх права і обов'язки.
Порядок звернення до начальників, віддання і виконання наказів.

Практичне заняття.

Начальники та підлеглі, старші та молодші, їх права і обов'язки.
Порядок звернення до начальників, віддання і виконання наказів.

Повороти на місці.

Рух стройовим і похідним кроком

Військове привітання.

Вихід зі строю, підхід до начальника, повернення до строю.

Шикування відділення у розгорнутий і похідний стрій. Перешиккування відділення з однієї шеренги у дві і навпаки.

Військове вітання відділення на місці і під час руху. Відповіді відділення на привітання і поздоровлення.

Виконання стройових прийомів.

Виконання стройової пісні.

3. Вогнева підготовка

Практичне заняття.

Тренування у стрільбі з пневматичної гвинтівки. Відпрацювання елементів прицілювання.

4. Долікарська допомога

Загальне уявлення про смерть, признаки смерті і порядок проведення реанімації.

Перша допомога при утопленні.

Практичне заняття.

Порядок проведення штучного дихання та непрямого масажу серця.

Накладання пов'язок. Накладання кровоспинного джгута. Порядок стискання судин для зупинки кровотечі.

Поняття про переломи і вивихи. Види переломів. Імобілізація кінцівок.

Правила транспортування потерпілих при різноманітних ушкодженнях та пораненнях.

Перша допомога при утопленні.

5. Топографічна підготовка

Порядок руху за азимутом, обхід перешкод.

Визначення відстаней до цілі різними способами.

Практичне заняття.

Порядок руху за азимутом, обхід перешкод.

Визначення відстаней до цілі різними способами.

Учать в туристичних походах по місцям бойової і трудової слави українського народу.

6. Прикладна фізична підготовка

Практичне заняття.

Метання гранати на влучність.

Воєнізований крос з метанням гранати на влучність на кількох рубежах.

Подолання окремих інженерних та природних перешкод.

Розвиток фізичних якостей:

- швидкісний біг - 30 м;
- човниковий біг - 4 x 9 м;
- підтягування;
- згинання та розгинання рук в упорі лежачи.

7. Тактична підготовка

Практичне заняття.

Тренування у пересуванні на полі бою під час дій у пішому порядку.

8. Основи цивільного захисту

Практичне заняття.

Тренування у використанні засобів індивідуального захисту органів дихання.

Виконання практичних дій з використанням засобів індивідуального захисту органів дихання.

Третій рік навчання

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва розділу	Кількість годин					
		72 год.			105 год.		
		Всього	теоре- тичних	прак- тичних	Всього	теоре- тичних	прак- тичних
1.	Основи захисту Вітчизни	3	3	-	5	5	-
2.	Загальновійськова підготовка	17	-	17	21	-	21
3.	Вогнева підготовка	8	-	8	14	-	14
4.	Долікарська допомога	14	3	11	19	3	16
5.	Топографічна підготовка	12	2	10	16	2	14
6.	Прикладна фізична підготовка	10	-	10	16	-	16
7.	Тактична підготовка	4	2	2	7	2	5
8.	Основи цивільного захисту	4	-	4	7	-	7
РАЗОМ		72	10	62	105	12	93

Зміст навчального матеріалу

1. Основи захисту Вітчизни

Збройні Сили України на сучасному етапі. Структура воєнної організації держави.

Державна та військова символіка України.

Товариство сприяння обороні України – оборонно-патріотична організація українського народу.

2. Загальновійськова підготовка

Практичне заняття.

Стройове положення і рух зі зброєю у положенні «На ремінь», «На груди», «За спину».

Виконання стройових прийомів.

Виконання стройової пісні.

3. Вогнева підготовка

Практичне заняття.

Тренування у стрільбі з пневматичної гвинтівки. Відпрацювання елементів прицілювання.

4. Долікарська допомога

Класифікація опіків. Перша допомога при опіках.

Класифікація відморожень. Перша допомога при відмороженнях.

Перша допомога при укусах отруйних змій, комах та павуків.

Практичне заняття.

Накладання пов'язок. Накладання кровоспинного джгута. Порядок стискання судин для зупинки кровотечі.

Поняття про переломи і вивихи. Види переломів. Імобілізація кінцівок.

Правила транспортування потерпілих при різноманітних ушкодженнях та пораненнях.

5. Топографічна підготовка

Поняття про топографічні карти та їх масштаб. Умовні позначення, що застосовуються на картах.

Читання карти і вимірювання відстаней на карті.

Практичне заняття.

Порядок руху за азимутом, обхід перешкод, пошук об'єкта.

Поняття про топографічні карти та їх масштаб. Умовні позначення, що застосовуються на картах.

Читання карти і вимірювання відстаней на карті.

Учать в туристичних походах по місцям бойової і трудової слави українського народу.

6. Прикладна фізична підготовка

Практичне заняття.

Метання гранати на влучність.

Подолання окремих інженерних та природних перешкод

Воєнізований крос з подоланням перешкод і метанням гранати на влучність.

Розвиток фізичних якостей:

- швидкісний біг - 30 м;
- човниковий біг - 4 x 9 м;
- підтягування;
- згинання та розгинання рук в упорі лежачи.

7. Тактична підготовка

Поняття про бій. Сутність сучасного загальновійськового бою.

Особиста зброя та екіпіровка солдата в бою.

Практичне заняття.

Тренування у пересуванні на полі бою під час дій у пішому порядку.

Основи цивільного захисту

Практичне заняття.

Тренування у використанні засобів індивідуального захисту органів дихання.

Виконання практичних дій з використанням засобів індивідуального захисту органів дихання.